

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๖๐๔/๒๒๐๙

พทท ๘๖

๒๖ เม.ย.๖๗

๑๗-๖๖

สสค. (eMail)

ส่ง : กวค.

รับที่ : ๕4902/67

26 เม.ย. 2567 เวลา 17.45 น.

กระทรวงพาณิชย์

๕๖๓ ถ. นนทบุรี ต.บางกระสอ

อ. เมืองนนทบุรี จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๘ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความเห็นชอบและอนุมัติให้ลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยกับสำนักงานการค้าต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียว่าด้วยการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยกับสำนักงานการค้าต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียว่าด้วยการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน พร้อมคำแปล
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ที่ กต ๑๔๐๒/๖๐๕ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๗/๑๒๑ ลงวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๗

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ขอเสนอเรื่อง ขอความเห็นชอบและอนุมัติให้ลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยกับสำนักงานการค้าต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียว่าด้วยการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยกับสำนักงานการค้าต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียว่าด้วยการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน มีสาระสำคัญเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านพาณิชย์การ โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างไรก็ตาม ร่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงพาณิชย์จึงเห็นควรเสนอร่างบันทึกความเข้าใจให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงพาณิชย์มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติให้ลงนามบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยกับสำนักงานการค้าต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียว่าด้วยการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียมีกำหนดจะเดินทางเยือนประเทศไทยอย่างเป็นทางการระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ จึงจำเป็นต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีภายในวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

/๓. สาระสำคัญ

๓. สารสำคัญ

๓.๑ กระทรวงพาณิชย์ขอเรียนภูมิหลัง ดังนี้

๓.๑.๑ ในการหารือระหว่างรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์) กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ซาอุดีอาระเบีย (H.E. Dr. Majed Bin Abdullah Alkassabi) เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๕ สองฝ่ายได้เห็นพ้องให้จัดทำบันทึกความร่วมมือ (Memorandum of Cooperation: MOC) ว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้า (Joint Trade Committee: JTC) ไทย – ซาอุดีอาระเบีย เพื่อจัดตั้งกลไกหารือทางการค้า ตลอดจนการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคทางการค้าระหว่างกัน โดยไทยได้ยกร่าง MOC และจัดส่งให้ฝ่ายซาอุดีฯ พิจารณาเมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๕

๓.๑.๒ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๕ ฝ่ายซาอุดีฯ แจ้งเสนอปรับปรุงแบบเอกสารเป็นแผนดำเนินการความร่วมมือ (Program of Cooperation: POC) ระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสำนักงานการค้าต่างประเทศซาอุดีอาระเบีย (General Authority of Foreign Trade: GAFT) ว่าด้วยการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัน พร้อมทั้งจัดส่งร่าง POC ให้ไทยพิจารณา โดยไทยได้พิจารณาและจัดส่งร่างโต้ตอบให้ซาอุดีฯ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๖

๓.๑.๓ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ กระทรวงการต่างประเทศแจ้งว่า สถานเอกอัครราชทูตซาอุดีอาระเบียประจำประเทศไทย มีหนังสือนำเสนอร่างโต้ตอบของฝ่ายซาอุดีฯ โดยขอปรับปรุงแบบเอกสารเป็นบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding: MOU) ระหว่างกระทรวงพาณิชย์กับสำนักงานการค้าต่างประเทศซาอุดีฯ ว่าด้วยการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้จัดทำร่างโต้ตอบฝ่ายไทย และหารือกับฝ่ายซาอุดีฯ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์อย่างต่อเนื่องจนเป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่าย

๓.๑.๔ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ กระทรวงพาณิชย์มีหนังสือขอความอนุเคราะห์กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาลดข้อจำกัดและประเด็นด้านกฎหมายต่อร่าง MOU ดังกล่าว ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศมีหนังสือแจ้งความเห็น เมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๗ โดยเสนอปรับแก้ข้อจำกัดเพื่อความชัดเจน พร้อมทั้งแจ้งข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินกระบวนการภายในของไทยในการร่วมลงนาม MOU ตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๓.๑.๕ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗ กระทรวงพาณิชย์มีไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์นำส่งร่าง MOU ฉบับที่ปรับแก้ไขตามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศให้ฝ่ายซาอุดีฯ พิจารณา โดยเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๗ ฝ่ายซาอุดีฯ แจ้งว่าไม่มีข้อขัดข้องต่อข้อเสนอปรับแก้ข้อจำกัดของฝ่ายไทย และพร้อมที่จะลงนาม MOU ดังกล่าวในช่วงการเดินทางเยือนราชอาณาจักรไทยอย่างเป็นทางการของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ซาอุดีฯ ระหว่างวันที่ ๙ – ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ รวมทั้งขอให้ไทยจัดส่ง MOU ดังกล่าวผ่านช่องทางทางการทูต ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์กระทรวงการต่างประเทศนำส่ง MOU ดังกล่าวให้ฝ่ายซาอุดีฯ ผ่านช่องทางทางการทูตแล้ว เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๗

๓.๒ สารสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางการค้า รวมทั้งแก้ไขปัญหาและอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศไทยกับราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ผ่านการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และข้อมูลทางการค้า รวมถึงโอกาสด้านการส่งออก การวิจัยตลาด กฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้า การแลกเปลี่ยนการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าและกิจกรรมส่งเสริมการค้าที่จัดขึ้นในไทยและซาอุดีอาระเบีย โดยให้มีการจัดตั้งคณะทำงาน (Working Group) เพื่อกำกับดูแลการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมความร่วมมือต่าง ๆ ภายใต้บันทึกความเข้าใจฉบับนี้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

๔.๑ ประโยชน์ ร่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศไทยจากการกระชับความสัมพันธ์และส่งเสริมความร่วมมือทางการค้ากับซาอุดีอาระเบีย ซึ่งเป็นตลาดยุทธศาสตร์ของไทยในการพัฒนาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้า โดยซาอุดีอาระเบียเป็นประเทศที่มีบทบาทสำคัญ ทั้งในด้านการเมืองและเศรษฐกิจในโลกอิสลาม กลุ่มอาหรับ และภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยในปี ๒๕๖๖ ซาอุดีอาระเบียเป็นประเทศคู่ค้าอันดับที่ ๑๗ ของไทย และอันดับที่ ๒ ในภูมิภาคตะวันออกกลาง

๔.๒ ผลกระทบ ร่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะไม่ส่งผลกระทบเชิงลบต่อประเทศชาติและประชาชน

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๑ กระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งความเห็น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๖.๑.๑ ประเด็นสาระสำคัญและถ้อยคำ

๑) ไม่มีข้อขัดข้องต่อสาระสำคัญและถ้อยคำโดยรวมของร่างบันทึกความเข้าใจ หากกระทรวงพาณิชย์ ในฐานะส่วนราชการเจ้าของเรื่อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศ สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของประเทศไทยภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้ โดยกระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดทำบันทึกความเข้าใจดังกล่าวมีความเหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายและผลประโยชน์ของประเทศ สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนสอดคล้องกับพันธกรณีของประเทศไทย ภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และกระทรวงพาณิชย์ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการนี้ไว้

๒) อย่างไรก็ดี เห็นควรปรับแก้ถ้อยคำเพื่อความชัดเจน อนึ่ง กระทรวงพาณิชย์ ได้ปรับแก้ถ้อยคำในร่างบันทึกความเข้าใจฉบับนี้ ซึ่งเป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศแล้ว

๖.๑.๒ ประเด็นมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

กระทรวงการต่างประเทศเห็นว่า ร่างบันทึกความเข้าใจ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับ ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ การมีส่วนร่วมในการจัดงานแสดงสินค้า กิจกรรมพิเศษ และกิจกรรมส่งเสริม การขายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง การแลกเปลี่ยนโอกาสทางการค้าและการให้คำแนะนำด้านการเผยแพร่ข้อมูลซึ่งกันและกัน รวมถึงความร่วมมือในด้านอื่น ๆ ที่ทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมกัน โดยไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณี ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ร่างบันทึกความเข้าใจดังกล่าวจึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมาย ระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ อย่างไรก็ตาม ร่างบันทึกความเข้าใจ ฉบับนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะส่วนราชการ เจ้าของเรื่อง ควรพิจารณาเสนอบันทึกความเข้าใจ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๖.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งความเห็น ว่า ร่างบันทึกความเข้าใจ มีสาระสำคัญ เป็นการยกระดับความร่วมมือและส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน ผ่านรูปแบบความร่วมมือในสาขาต่าง ๆ รวมทั้งกำหนดกลไกการดำเนินการ โดยมีได้มีการใช้ถ้อยคำที่มุ่งหมายให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างกันตาม กฎหมายระหว่างประเทศ ประกอบกับข้อความในข้อ ๕ (๑) ของบันทึกความเข้าใจ ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ข้อกำหนด ของบันทึกความเข้าใจ ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างคู่ภาคี และไม่เป็นสนธิสัญญาภายใต้กฎหมาย ระหว่างประเทศ กรณีจึงไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญฯ แต่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับ

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทยตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ กรณีจึงต้องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการดำเนินการต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๗. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงพาณิชย์ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

๘.๑ ให้ความเห็นชอบต่อร่างบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยกับสำนักงานการค้าต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียว่าด้วยการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน โดยหากมีความจำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขเอกสารดังกล่าวในส่วนที่ไม่ใช่สาระสำคัญและไม่ขัดต่อประโยชน์ของไทย ขอให้กระทรวงพาณิชย์ดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีก

๘.๒ อนุมัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพาณิชย์แห่งราชอาณาจักรไทยกับสำนักงานการค้าต่างประเทศแห่งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบียว่าด้วยการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูมิธรรม เวชยชัย)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำนักเอเชีย แอฟริกาและตะวันออกกลาง

โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๗๓๖๘ (นายปาลโกสะ สุพงษ์ธร)

โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๖๕๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ AfricaMiddleEast@dtm.go.th